

A csalán felhasználási feltételei

A készítmény: csalán fajok (*Urtica dioica* és *Urtica urens*) vizes kivonata (permetezéshez) és csalán levél/herba (talajtakaráshoz)

Rendeltetés: rovarölő, gombaölő és atkaölő hatású szer.

Felhasználási technológia:

Kivonat készítése permetezéshez:

1. Áztassa a friss (75 g/l) vagy száraz (15 g/l) csalánlevelet ivóvízben (fel nem magzott fiatal hajtásokat kell választani).
2. Keverje meg naponta a keveréket.
3. Áztassa 3-4 napig 20°C-on.
4. Szűrje le, majd a szűrletet hígítsa ötszörös ivóvíz mennyiségben zárt és jelölt konténerben. A pH-érték 6-6,5 legyen.

Felhasználás rovarölő szerként levéltetű fajok ellen:

- **gyümölcsfák**, mint alma (*Malus domestica*), szilva (*Prunus domestica*), őszibarack (*Prunus persica*), piros ribiszke (*Ribes rubrum*), dió (*Juglans* sp.), cseresznye (*Prunus avium*) kezelésére zöld őszibarack-levéltetű (*Myzus persicae*), zöld rózsalevéltetű *Macrosiphum rosae*), vértetű (*Eriosoma lanigerum*), levélpirosító ribiszke-levéltetű (*Cryptomyzus ribis*, tarka dió-levéltetű (*Panaphis juglandis*), fekete cseresznye-levéltetű (*Myzus cerasi*) ellen;
- **bab**, például zöldbab (*Phaseolus vulgaris*) kezelésére: fekete répa-levéltetű (*Aphis fabae*) ellen;
- **burgonya** (*Solanum tuberosum*) kezelésére zöld őszibarack-levéltetű (*Myzus persicae*) ellen;
- **leveles zöldségek**, mint **saláta** (*Lactuca sativa*) és **káposzta** (*Brassica oleracea*) kezelésére káposzta-levéltetű (*Brevicoryne brassicae*), valamint barnafoltos saláta-levéltetű (*Nasonovia ribisnigri*) ellen;
- **fekete bodza** (*Sambucus nigra*) kezelésére bodza-levéltetű (*Aphis sambuci*) ellen;
- **rózsa fajok** (*Rosa* sp.) kezelésére zöld rózsalevéltetű *Macrosiphum rosae*) ellen;
- **gyöngyvessző fajok** (*Spiraea* sp.) kezelésére gyöngyvessző-levéltetű (*Aphis spiraeophaga*) ellen;
- **káposztafélék**, mint káposzta (*Brassica oleracea*), olajrepce (*Brassica napus*), retek (*Raphanus sativus*) kezelésére nagy káposztabolha (*Phyllotreta nemorum*) és káposztamoly (*Plutella xylostella*) ellen;
- **almafa** (*Malus domestica*) és **körtefa** (*Pyrus communis*) kezelésére almamoly (*Cydia pomonella*) ellen.

Gyümölcsfáknál 75 g/l friss csalán, vagy 15 g/l szárított csalán oldat szűrletéből 100 liter szárazanyag-tartalmú kivonatot használunk permetezésre. 24 órás áztatás, 20°C-on elegendő.

Gyümölcsfáknál egy hektárnyi művelt területre 300-900 liter kivonatot permetezzünk ki a tavasz és nyár folyamán gyümölcsérésig 1-5 alkalommal, a kezelések között minimum 7, általában 15 nap szünetet tartva. **Almaféléknél** 2 kezelés áprilisban, 1 pedig májusban esedékes 15 nap szünetet tartva.

A permetezést a **bab** esetében a teljes éréig (BBCH 89), a **burgonyánál** a gumóképzés befejezéséig (BBCH 49), **leveles zöldségeknél** és **káposztaféléknél** a nagy káposztabolha ellen kilenc, vagy több leveles állapotig (BBCH 19) javasolt elvégezni.

Hüvelyeseknél, **burgonyaféléknél**, **leveles zöldségeknél** és **káposztaféléknél** egy hektárnyi művelési területre 300-500 liter kivonatot permetezzünk ki tavasz és nyár folyamán 1-5 alkalommal, a kezelések között minimum 7, általában 15 nap szünetet tartva. A permetezést a káposztamolypara ellen a teljes levélbontásig (BBCH 49) javasolt elvégezni a tavasz és a nyár folyamán 1-6 alkalommal, a kezelések között minimum 7, átlag 15 nap szünetet tartva.

A **bodza**, a **rózsa** és a **gyöngyvessző** fajok permetezését szintén tavasz és nyár folyamán 1-5 alkalommal kell elvégezni a kezelések között minimum 7, általában 15 nap szünetet tartva. A felhasználás a továbbiakban megegyezik a gyümölcsfákra írtakkal.

Az élelmezés egészségügyi várakozási idő 7 nap.

Megelőző kezelésként nem hatékony!

Felhasználás atkaölő szerként atkák ellen:

- **bab**, például zöldbab (*Phaseolus vulgaris*) kezelésére: közönséges takácsatka (*Tetranychus urticae*) ellen;
- **borszőlő** (*Vitis vinifera*) kezelésére: közönséges takácsatka (*Tetranychus urticae*) ellen;

Atkaölő szerként 75 g/l friss csalán, vagy 15 g/l szárított csalán oldat szűrletéből 100 liter szárazanyag-tartalmú törzsoldatot használunk. 24 órás áztatás, 20°C-on elegendő.

Permetezéskor egy hektárnyi művelt területre 300-500 liter kivonatot juttatunk ki a levélfelületre a tavasz és a nyár folyamán a teljes éréig (BBCH 89) 1-6 alkalommal (átlag 3×, a szőlőnél maximum 3× virágzás előtt és 3× virágzás után). A kezelések között 7-21 nap szünetet kell tartani (általában 2-3 hetenként). A várakozási idő 7 nap.

Felhasználás gombaölő szerként:

- **káposztafélék** (*Brassica* sp., *Sinapis* sp., *Raphanus sativus*) kezelésére *Alternaria* fajok ellen;
- **uborka** (*Cucumis sativus*) kezelésére lisztharmat (*Golovinomyces orontii*, *G. cichoracearum*) és alternáriás betegség (*Alternaria alternata*) ellen;
- **gyümölcsfák** (alma /*Malus domestica*/, szilva /*Prunus domestica*/, őszibarack /*Prunus persica*/, cseresznye /*Prunus avium*/) kezelésére alternáriás levélfoltosság (*Alternaria alternata*), monília virágfertőzés (*Monilinia laxa*), szürkerothadás (*Botrytis cinerea*), indáspenész (*Rhizopus stolonifer*) ellen;
- **szőlő** (*Vitis vinifera*) kezelésére peronoszpóra (*Plasmopara viticola*) ellen;
- **burgonya** (*Solanum tuberosum*) kezelésére fitoftórás betegség (*Phytophthora infestans*) ellen.

Az állománypermetezésre előkészített kivonatot az alábbiak szerint kell kijuttatni

Kultúra	Kezelés módja	A kezelések maximális száma	Két kezelés közt eltelt időtartam (nap)	Kivonat mennyisége (l/ha)	A kezelés ideje (fenológiai állapot szerint)	Élelmezés-egészségügyi várakozási idő (nap)
káposztafélék	levélpermetezés	6	7-15	300-500	tavaszi és nyári; fajra és fajtára jellemző levéltömeg kialakulása (BBCH 49)	7
uborka					teljes érésig (BBCH 89)	
gyümölcsfák	levél- és gyümölcspermetezés			300-900	tavaszi és nyári; szedésérettségig (BBCH 87)	
szőlő	levélpermetezés			300-600	tavaszi és nyári fogyasztásra érettségig (BBCH 89)	
burgonya	levélpermetezés			300-500	tavaszi és nyári; végső gumóméret kialakulásáig (BBCH 49)	

Mulcs formában történő kijuttatás:

Felhasználás gombaölő hatású mulcsként:

- **uborka** (*Cucumis sativus*) kezelésére lisztharmat (*Golovinomyces orontii*, *G. cichoracearum*) és csirakori betegségek (*Pythium* spp.) ellen szabadföldön és hajtásban;
- **paradicsom** (*Lycopersicon esculentum*) kezelésére alternáriás betegség (*Alternaria solani*) és szeptóriás levélfoltosság (*Septoria lycopersici*) ellen szabadföldön;
- **díszfák** (szilvafélék /*Prunus* spp./, rózsák /*Rosa* spp./) kezelésére gombák okozta betegségek (levélfodrosodás, monília betegség /*Monilinia* spp./, lisztharmat, rózsza diplokarponos levélfoltossága /*Diplocarpon rosae*/, rózsarozsda /*Phragmidium mucronatum*/) ellen szabadföldön és hajtásban.

A csalán (föld feletti) megszáritott részeit össze kell keverni mulccsal 83 g/kg mennyiségben, majd az így elkészített keverék a talaj takarására használható fel évente egy alkalommal.

Az Európai Bizottság felülvizsgálati jelentése a csalánról [innen](#) letölthető.